स्थानीय सरकार सञ्चालन सम्बन्धमा बारम्बार सोधिने प्रश्न र उत्तर (FAQ) को

संगालो

स्थानीय सरकार सञ्चालन सम्बन्धमा बारम्बार सोधिने प्रश्न र उत्तर (FAQ) को संगालो

नेपाल सरकार
सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
सिंहदरवार, काठमाडौं

नेपाल सरकार
सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
सिंहदरवार, काठमाडौं

व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धमा महत्वपूर्ण जानकारीहरुः

- व्यक्तिको जीवनमा घटेका जन्म, मृत्य, विवाह, सम्बन्ध विच्छेद तथा बसाई-सराई जस्ता घटनाहरु सम्बन्धित स्थानीय पञ्जिकाधिकारी कहाँ गई घटनाको सूचना उपलब्ध गराउने र प्रमाणपत्र लिने कार्यलाई व्यक्तिगत घटना दर्ता भनिन्छ ।
- व्यक्तिले राज्यबाट पाउने सेवा, सुविधा प्राप्त गर्न र कार्नन बमोजिम गर्ने व्यवहारका लागि व्यक्तिगत घटना दर्ताको प्रमाणपत्र जरूरी हुन्छ ।
- घटना घटेको व्यक्तिको स्थायी वसोवास रहेको गाँउ/नगरपालिकाको वडा कार्यालयमा व्यक्तिगत घटना दर्ता गर्न सकिन्छ । सम्बन्धित गाउँपालिका वा नगरपालिकाको वडाको स्थानीय पञ्जिकाधिकारीले व्यक्तिगत घटना दर्ता गर्छ । व्यक्तिगत घटना दर्ता गर्न व्यवस्थापन सूचना प्रणालीको Online घटना दर्ता समेतको व्यवस्था गरिएको छ ।
- बाबुको ठेगान नभएका बच्चाको जन्म दर्ता गर्न र्सचना फारामको बाबुको विवरण सम्बन्धी महलमा ठेगान नभएको व्यहोरा लेखी आमा सूचक बनी जन्मको घटना दर्ता गर्न सकिन्छ । जन्मदर्ताको लागि मावलीतर्फको व्यक्ति सूचक हुन सक्दैनन्।
- कारागारमा जन्मेका वा रहेका बालबालिकाको कारागारमा रहेको व्यहोरा सम्बन्धित कारागारबाट प्रमाणित भई आएमा सोसँग सम्बन्धित कागजपत्रहरु संलग्न गरी सोही स्थानको स्थानीय पञ्जिकाधिकारीको कार्यालयमा जन्म दर्ता गर्न मिल्छ ।
- एस.एल.सी./एस.इ.ई. उत्तीर्ण भएको मितिले ६ महिना नाघेको अवस्थामा मात्र एस.एल.सी./एस.इ.ई. को लब्धाङ्कपत्र र विद्यालयले दिएको चारित्रिक प्रमाणपत्रको आधारमा जन्म मिति सच्याउन सकिने व्यवस्था रहेको छ । एस.एल.सी./एस.इ.ई. उत्तिर्ण भएको ६ महिनाभित्र जन्मदर्ता प्रमाणपत्रको आधारमा एस.एल.सी./एस.इ.ई. बोर्डले शैक्षिक प्रमाणपत्रमा विवरण सच्याई दिने व्यवस्था रहेको छ ।
- विदेशी नागरिक र नेपाली नागरिकबीच भएको विवाह प्रमूख जिल्ला अधिकारी वा कार्ननले तोकेको अधिकारीद्वारा विवाह दर्ता ऐन, २०२८ बमोजिम विवाहको प्रमाण देखिने कागजातको आधारमा मात्र दर्ता गर्न सकिन्छ ।
- नेपाली पुरूष र भारतीय महिलाबीच भएको विवाह दर्ता गर्दा विवाह दर्ता ऐन, २०२८ को प्रकृया पूरा गर्नु पर्दैन तर विवाह दर्ता प्रमाणपत्रमा पत्नीको नागरिकता नम्बरको महलमा भारतीय पासपोर्ट नम्बर वा भारतीय नागरिक जनिने विवरण उल्लेख गर्नु पर्दछ ।

व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धमा महत्वपूर्ण जानकारीहरुः

- वेपत्ता भएको आधिकारिक प्रमाण, विवाहित महिलाको सासू वा ससुरा वा देवर वा जेठाजु भएमा निजहरु मध्ये १ जना समेत कम्तीमा ५ जना भएको स्थलगत सर्जमिन मूचूल्काको आधारमा वेपत्ता भएका नागरिकको विवाह दर्ता गर्न सकिन्छ।
- पतिले विवाह दर्ता गर्न ईन्कार गरेमा नाता कायम भएको प्रमाणपत्र वा नाता कायमबारे अदालतको फैसलाको आधारमा विवाह दर्ता गर्नु पर्दछ ।
- दौत्य सम्बन्धको मुलुकको अदालतमा सम्बन्ध विच्छेद गर्ने नेपाली नागरिकको हकमा नेपाली दुतावासबाट प्रमाणित अदालतको फैसलाको आधारमा दर्ता गर्न मिल्छ ।
- मतदाता परिचयपत्र पाउने र व्यक्तिगत घटना दर्ता दुई अलग अलग कानून अनुसार हुने हुँदा व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धित व्यक्तिको स्थायी ठेगाना भएको स्थानको पञ्जिकाधिकारीबाट हुनुपर्छ । मतदाता परिचयपत्र भएकै स्थानमा दर्ता गर्न चाहने हो भने पहिले सेवाग्राहीले बसाईं-सराईं गराउनु पर्छ ।
- प्रमाणपत्रमा नागरिकता नं. उल्लेख हुनुपर्छ । जस्तै, जन्म दर्तामा बाबु र आमाको, मृत्यु दर्तामा मृतकको, विवाह दर्तामा पति र पत्नीको, सम्बन्ध विच्छेद दर्तामा दर्ता माग गर्ने पति वा पत्नीको र बसाईं-सराईंमा सूचकको त्यस्तै व्यक्तिगत घटना दर्ता नेपालमा बसोबास गर्ने विदेशीका लागि पनि भएकोले नागरिकताको सट्टा विदेशी नागरिकको पासपोर्ट नम्बर उल्लेख गर्न पर्छ ।
- सामान्यतया अंग्रेजी भाषामा समेत प्रमाणपत्र लिने प्रयोजनका लागि सेवाग्राहीले यस्तो माग गर्न सक्छन् । स्थानीय पञ्जिकाधिकारीले यस्तोमा पुरानो प्रमाणपत्र कार्यालयको अभिलेखमा रहने गरी खिची लिने र अंग्रेजी तथा नेपाली दुबै भाषा भएको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि प्रदान गर्नुपर्छ ।
- यसमा दुई अलग अलग दस्तखत गर्न हुँदैन । कार्यालय दैनिक प्रयोजनमा जे दस्तखत गरिन्छ, त्यही दस्तखत नेपाली र अँग्रेजी दुबै व्यहोराको अन्त्यमा गर्नुपर्छ।
- व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी विस्तृत जानकारी प्राप्त गर्न सम्बन्धित वडाको स्थानीय पञ्जिकाधिकारीसँग सम्पर्क गर्नुपर्दछ वा केन्द्रीय पञ्जीकरण विभागको Website: www.docr.gov.np मा गई ऐन तथा नियम शीर्षकमा भएका ऐन, नियम, निर्देशन, परिपत्र आदिबाट जानकारी प्राप्त गर्न सकिन्छ ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन सम्बन्धमा

बारम्बार सोधिने प्रश्न र उत्तर (FAQ) हरूको संगालो

प्रकाशक

नेपाल सरकार
सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
सिंहदरवार, काठमाडौं
जेठ, २०७५

प्रकाशक : नेपाल सरकार
संङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
सिंहदरवार, काठमाडौं
टेलिफोन नं. : ०१-४२००२८९

© सर्वाधिकार : प्रकाशकमा

प्रकाशन मिति : असार, २०७५
प्रकाशन प्रति : २००० प्रति
वेभसाइड : www.mofaga.gov.np

मुद्रक : सगरमाथा अफसेट प्रेस, बिजुलीबजार, काठमाडौं
फोन नं. ४७८१३५०

मा. लालबाबु पण्डित
मन्त्री
संङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

नेपाल सरकार
सिंहदरवार, काठमाडौं
नेपाल

मन्तव्य

नेपालको संविधान बमोजिम स्थानीय तहलाई प्रदत्त काम, कर्तव्य, अधिकार र जिम्मेवारी सम्वन्धी व्यवस्थालाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्न सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तह वीचको सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्दै सङ्घीय गणतन्त्रात्मक शासन प्रणालीलाई स्थानीय तहदेखि नै सदृढीकरण गर्न आवश्यक छ। स्थानीय तहमा सहभागिता, साझेदारिता, पारदर्शिता र सुशासनका मूल्य र मान्यतालाई स्थापित गरी विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा गुणस्तरीयता एवम् सर्वसुलभता कायम नगरेसम्म आम नागरिकले शासन, विकास र सेवा सुविधामा अपनत्व वोध गर्न सक्दैनन्। यसको निम्ति तहगत अधिकार र जिम्मेवारीको स्पष्टता र सवैले आ-आफ्नो भूमिका निर्वाह गर्न सक्ने कार्य वातावरण वन्नु पर्दछ।

यसै सन्दर्भमा स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि, कर्मचारी तथा सरोकारवालाका प्रतिनिधिमूलक जिज्ञासालाई सम्वोधन गर्ने हेतुले सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले स्थानीय सरकार सञ्चालन सम्वन्धी बारम्बार उठीरहने तथा सोधिने प्रश्न र ती प्रश्नको सरल र संक्षिप्त उत्तरको सङ्गालो (FAQ) पुस्तकाकारमा प्रकाशन गरी सम्वन्धित सरोकारवालाको हातमा पुऱ्याउने कार्य गर्न लागेकोमा मलाई खुशी लागेको छ।

स्थानीय सरकार सञ्चालनका सम्वन्धमा वारम्वार सोधिने प्रश्नहरु र ती प्रश्नका उत्तरहरुको सङ्गालो (FAQ) तयार गरी अन्तिम रुप दिने कार्यमा लागि पर्नु हुने सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयका सचिव लगायत यस कार्यमा खटिने कर्मचारी तथा विज्ञ सवैलाई आफ्नो योगदानका लागि नेपाल सरकार, सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयका तर्फबाट धन्यवाद दिन चाहन्छु। मन्त्रालयले आगामी दिनमा यस्तै प्रकारका प्रकाशन मार्फत स्थानीय तहको कार्य सम्पादनमा सहजीकरण गरिरहने प्रतिवद्धताका साथ सवैमा कर्तव्य निर्वाह प्रति अडिग रहन समेत आह्वान गर्दछु।

लालबाबु पण्डित
मन्त्री
संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

नेपाल सरकार

सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

सिंहदरबार, काठमाण्डौं

पत्र संख्या :-

चलानी नं. :-

भूमिका

नेपालको संविधानले सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन पद्धतिलाई संस्थागत गरी राज्यको मूल संरचनाका रुपमा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय गरी तीन तह हुने र स्थानीय तहका रूपमा गाउँपालिका, नगरपालिका एवम् जिल्ला सभा रहने व्यवस्था गरेको छ। स्थानीय तहहरु मध्ये गाउँपालिका तथा नगरपालिकालाई स्थानीय सरकारको कार्यात्मक भूमिका र जिल्ला समन्वय समितिलाई अनुगमन एवम् समन्वयकारी भूमिकामा स्थापित गर्ने गरी संविधानमा नै स्थानीय तहको एकल तथा साझा अधिकार समेत उल्लेख भएको छ।

नेपालको सन्दर्भमा सङ्घीय शासन प्रणाली नितान्त नौलो अभ्यास हो । विगत लामो समयदेखि स्थानीय निकायको निर्वाचन हुन नसक्दा स्थानीय निकायहरु कर्मचारीहरूको भरमा सञ्चालन भएका कारण स्वशासनको अभ्यास कमजोर रहेको थियो। नेपालको संविधान बमोजिम स्थानीय तहहरूको पुनर्संरचना भएको र विभिन्न चरणमा गरी वि.सं. २०७४ मा पुनर्संरचित सबै स्थानीय तहमा सम्पन्न निर्वाचनबाट जनप्रतिनिधिहरु वहाल भए तापनि सङ्घीय शासन प्रणालीका वारेमा अझै धेरै जिज्ञासा रहेको, आमजनमानसमा पनि स्थानीय सरकार सञ्चालन प्रति अत्यधिक चासो रहेको, स्थानीय तहको नेतृत्व गर्नुहुने जनप्रतिनिधि तथा अन्य सरोकारवाला पक्षबाट स्थानीय सरकार सञ्चालन सम्वन्धमा कतिपय विषयमा स्पष्ट पारिदिन अनुरोध भइ आउने गरेको अवस्था छ। त्यसैले वारम्वार सोधिने प्रतिनिधि प्रश्नहरू तथा ती प्रश्नहरुको छोटो तथा सरल उत्तर (FAQ) तयार गरी यस सम्वन्धी संगालो प्रकाशन गर्न लागिएको हो। यस प्रकाशनले सरकारका तहवीचको सहकारीता, सहअस्तित्व, समन्वय र अन्तर सम्वन्धलाई स्पष्ट गर्न, स्थानीय सरकारका प्रमुख अङ्ग कार्यपालिका, सभा र न्यायिक समिति तथा अन्य संरचना वीचको सन्तुलन र सम्वन्ध थाहा पाउन, जनताको नजिकको सरकारको रुपमा स्थानीय तहबाट जनताका माग, आवश्यकता, आकांक्षा र चाहनाको सम्वोधन गर्न स्थानीय तहको अधिकार र कार्यक्षेत्र वारे स्पष्ट हुन तथा स्थानीय सरकार सञ्चालनमा रहेका अस्पष्टता र अनेकतालाई एकरुपता कायम गरी सहजीकरण गर्न सहयोग पुऱ्याउने अपेक्षा गरिएको हुँदा यसबाट सरोकावाला पक्षहरूले एक हदसम्म आफ्नो जिज्ञासाको सम्वोधन भएको अनुभूति गर्नुहुने छ भन्ने मैले विश्वास लिएको छु।

अन्तमा, FAQ संगालोलाई यो अवस्थामा ल्याई पुऱ्याउन यस कार्यमा खट्नुहुने संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय र अन्तर्गतका सबै कर्मचारी एवम् विज्ञ व्यक्तिहरुलाई धन्यवाद दिंदै यहाँहरुको सुझाव र प्रतिकृया बमोजिम थप संशोधन, परिमार्जन र परिस्कृत गर्दै जाने कुरा समेत जानकारी गराउन चाहन्छु ।

(दिनेश कुमार थपलिया)

सचिव

सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

बिषय सूची

परिच्छेद १

सङ्घीय शासन प्रणाली र स्थानीय तहको स्वरूप १

परिच्छेद २

स्थानीय तहको गठन, कार्यकारिणी अधिकारक्षेत्र र बैठक प्रक्रिया ७

परिच्छेद ३

स्थानीय तहको विधायिकी अधिकारक्षेत्र र विधायन कार्यप्रणाली २०

परिच्छेद ४

स्थानीय तहको न्यायिक अधिकारक्षेत्र र न्याय निरूपण २७

परिच्छेद ५

भवन निर्माण र नक्सापास ३३

परिच्छेद ६

स्थानीय तहको वित्तीय अधिकारक्षेत्र र आर्थिक कार्यप्रणाली ४०

परिच्छेद ७

स्थानीय तहको सार्वजनिक खरिद ६४

परिच्छेद ८

कर्मचारी व्यवस्थापन ७८

परिच्छेद ९

स्थानीय तहको योजना ८६

परिच्छेद १०

सामाजिक सुरक्षा १००

परिच्छेद ११

पञ्जीकरण तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता १०८

स्थानीय सरकार सञ्चालन सम्बन्धमा

बारम्बार सोधिने प्रश्न र उत्तर (FAQ) हरूको संगालो

प्रकाशक

नेपाल सरकार
सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
सिंहदरवार, काठमाडौं
जेठ, २०७५

प्रकाशक : नेपाल सरकार
संङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
सिंहदरवार, काठमाडौं
टेलिफोन नं. : ०१-४२००२८९

© सर्वाधिकार : प्रकाशकमा

प्रकाशन मिति : असार, २०७५
प्रकाशन प्रति : २००० प्रति
वेभसाइड : www.mofaga.gov.np

मुद्रक : सगरमाथा अफसेट प्रेस, बिजुलीबजार, काठमाडौं
फोन नं. ४७८१३५०

मा. लालबाबु पण्डित
मन्त्री
संङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

नेपाल सरकार
सिंहदरवार, काठमाडौं
नेपाल

मन्तव्य

नेपालको संविधान बमोजिम स्थानीय तहलाई प्रदत्त काम, कर्तव्य, अधिकार र जिम्मेवारी सम्वन्धी व्यवस्थालाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्न सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तह वीचको सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्दै सङ्घीय गणतन्त्रात्मक शासन प्रणालीलाई स्थानीय तहदेखि नै सदृढीकरण गर्न आवश्यक छ। स्थानीय तहमा सहभागिता, साझेदारिता, पारदर्शिता र सुशासनका मूल्य र मान्यतालाई स्थापित गरी विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा गुणस्तरीयता एवम् सर्वसुलभता कायम नगरेसम्म आम नागरिकले शासन, विकास र सेवा सुविधामा अपनत्व वोध गर्न सक्दैनन्। यसको निम्ति तहगत अधिकार र जिम्मेवारीको स्पष्टता र सवैले आ-आफ्नो भूमिका निर्वाह गर्न सक्ने कार्य वातावरण वन्नु पर्दछ।

यसै सन्दर्भमा स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि, कर्मचारी तथा सरोकारवालाका प्रतिनिधिमूलक जिज्ञासालाई सम्वोधन गर्ने हेतुले सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले स्थानीय सरकार सञ्चालन सम्वन्धी बारम्बार उठीरहने तथा सोधिने प्रश्न र ती प्रश्नको सरल र संक्षिप्त उत्तरको सङ्गालो (FAQ) पुस्तकाकारमा प्रकाशन गरी सम्वन्धित सरोकारवालाको हातमा पुऱ्याउने कार्य गर्न लागेकोमा मलाई खुशी लागेको छ।

स्थानीय सरकार सञ्चालनका सम्वन्धमा वारम्वार सोधिने प्रश्नहरु र ती प्रश्नका उत्तरहरुको सङ्गालो (FAQ) तयार गरी अन्तिम रुप दिने कार्यमा लागि पर्नु हुने सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयका सचिव लगायत यस कार्यमा खटिने कर्मचारी तथा विज्ञ सवैलाई आफ्नो योगदानका लागि नेपाल सरकार, सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयका तर्फबाट धन्यवाद दिन चाहन्छु। मन्त्रालयले आगामी दिनमा यस्तै प्रकारका प्रकाशन मार्फत स्थानीय तहको कार्य सम्पादनमा सहजीकरण गरिरहने प्रतिवद्धताका साथ सवैमा कर्तव्य निर्वाह प्रति अडिग रहन समेत आह्वान गर्दछु।

लालबाबु पण्डित
मन्त्री
संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

नेपाल सरकार

सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

सिंहदरबार, काठमाण्डौं

पत्र संख्या :-

चलानी नं. :-

भूमिका

नेपालको संविधानले सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन पद्धतिलाई संस्थागत गरी राज्यको मूल संरचनाका रुपमा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय गरी तीन तह हुने र स्थानीय तहका रूपमा गाउँपालिका, नगरपालिका एवम् जिल्ला सभा रहने व्यवस्था गरेको छ। स्थानीय तहहरु मध्ये गाउँपालिका तथा नगरपालिकालाई स्थानीय सरकारको कार्यात्मक भूमिका र जिल्ला समन्वय समितिलाई अनुगमन एवम् समन्वयकारी भूमिकामा स्थापित गर्ने गरी संविधानमा नै स्थानीय तहको एकल तथा साझा अधिकार समेत उल्लेख भएको छ।

नेपालको सन्दर्भमा सङ्घीय शासन प्रणाली नितान्त नौलो अभ्यास हो । विगत लामो समयदेखि स्थानीय निकायको निर्वाचन हुन नसक्दा स्थानीय निकायहरु कर्मचारीहरूको भरमा सञ्चालन भएका कारण स्वशासनको अभ्यास कमजोर रहेको थियो। नेपालको संविधान बमोजिम स्थानीय तहहरूको पुनर्संरचना भएको र विभिन्न चरणमा गरी वि.सं. २०७४ मा पुनर्संरचित सबै स्थानीय तहमा सम्पन्न निर्वाचनबाट जनप्रतिनिधिहरु वहाल भए तापनि सङ्घीय शासन प्रणालीका वारेमा अझै धेरै जिज्ञासा रहेको, आमजनमानसमा पनि स्थानीय सरकार सञ्चालन प्रति अत्यधिक चासो रहेको, स्थानीय तहको नेतृत्व गर्नुहुने जनप्रतिनिधि तथा अन्य सरोकारवाला पक्षबाट स्थानीय सरकार सञ्चालन सम्वन्धमा कतिपय विषयमा स्पष्ट पारिदिन अनुरोध भइ आउने गरेको अवस्था छ। त्यसैले वारम्वार सोधिने प्रतिनिधि प्रश्नहरू तथा ती प्रश्नहरुको छोटो तथा सरल उत्तर (FAQ) तयार गरी यस सम्वन्धी संगालो प्रकाशन गर्न लागिएको हो। यस प्रकाशनले सरकारका तहवीचको सहकारीता, सहअस्तित्व, समन्वय र अन्तर सम्वन्धलाई स्पष्ट गर्न, स्थानीय सरकारका प्रमुख अङ्ग कार्यपालिका, सभा र न्यायिक समिति तथा अन्य संरचना वीचको सन्तुलन र सम्वन्ध थाहा पाउन, जनताको नजिकको सरकारको रुपमा स्थानीय तहबाट जनताका माग, आवश्यकता, आकांक्षा र चाहनाको सम्वोधन गर्न स्थानीय तहको अधिकार र कार्यक्षेत्र वारे स्पष्ट हुन तथा स्थानीय सरकार सञ्चालनमा रहेका अस्पष्टता र अनेकतालाई एकरुपता कायम गरी सहजीकरण गर्न सहयोग पुऱ्याउने अपेक्षा गरिएको हुँदा यसबाट सरोकावाला पक्षहरूले एक हदसम्म आफ्नो जिज्ञासाको सम्वोधन भएको अनुभूति गर्नुहुने छ भन्ने मैले विश्वास लिएको छु।

अन्तमा, FAQ संगालोलाई यो अवस्थामा ल्याई पुऱ्याउन यस कार्यमा खट्नुहुने संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय र अन्तर्गतका सबै कर्मचारी एवम् विज्ञ व्यक्तिहरुलाई धन्यवाद दिंदै यहाँहरुको सुझाव र प्रतिकृया बमोजिम थप संशोधन, परिमार्जन र परिस्कृत गर्दै जाने कुरा समेत जानकारी गराउन चाहन्छु ।

(दिनेश कुमार थपलिया)

सचिव

सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

बिषय सूची

परिच्छेद १

सङ्घीय शासन प्रणाली र स्थानीय तहको स्वरूप १

परिच्छेद २

स्थानीय तहको गठन, कार्यकारिणी अधिकारक्षेत्र र बैठक प्रक्रिया ७

परिच्छेद ३

स्थानीय तहको विधायिकी अधिकारक्षेत्र र विधायन कार्यप्रणाली २०

परिच्छेद ४

स्थानीय तहको न्यायिक अधिकारक्षेत्र र न्याय निरूपण २७

परिच्छेद ५

भवन निर्माण र नक्सापास ३३

परिच्छेद ६

स्थानीय तहको वित्तीय अधिकारक्षेत्र र आर्थिक कार्यप्रणाली ४०

परिच्छेद ७

स्थानीय तहको सार्वजनिक खरिद ६४

परिच्छेद ८

कर्मचारी व्यवस्थापन ७८

परिच्छेद ९

स्थानीय तहको योजना ८६

परिच्छेद १०

सामाजिक सुरक्षा १००

परिच्छेद ११

पञ्जीकरण तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता १०८